

La Humanitat

Any II : Núm. 313
Barcelona, dijous, 10 de novembre 1932

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

CARNET PARLAMENTARI

En la sessió d'aquesta tarda, a primera hora, el socialista senyor Canales ha adreçat violents atacs al senyor Domingo, ministre d'Agricultura. El fet ha estat molt comentat. Quan el senyor Canales ha acusat el ministre de fer nomenaments a favor de conegudes personalitats de la Unió Patriòtica, s'han produït rumors.

El senyor Prieto, correllionari del senyor Canales, davant de l'espectacle que això significava en l'estat de la majoria, s'ha cregut en el deure de sortir en defensa del ministre perquè "d'allò que faci un ministre en són responsables tots els altres".

La intervenció del senyor Canales ha estat comentadíssima.

El senyor Sbert ha arribat avui. Amb una cartera sota el braç, passa a través dels corredors. El senyor Sbert sempre va de pressa i sempre porta una cartera sota el braç.

Els periodistes hem corregut a preguntar-li sobre les eleccions a Catalunya.

Sbert, però, ha seguit caminant: "El dia 21 veurè el resultat".

...Vaja! Si no en deia d'altra!

Rumors de crisi. De tant en tant això no pot faltar. Com ho faríem si no parléssim de crisi una vegada al mes? Els que no governen que puguin, almenys, sentir-ne la flaire.

Això els dona esperança per anar tirant...

Però el bo del cas és que els rumors d'aquesta crisi, rumors no sortits de Madrid, sinó d'altres llocs i arribats aquí, i que ens troben molt tranquils, donen el poder al senyor Ortega i Gasset (Josep), qui ha dissolt la seva agrupació d'onze i s'ha quedat tot sol.

Sol i seré —com correspon a un filòsof.

A un filòsof que no és fàcil que governi mai.

"EL PROGRESO" VE PUBLICANT LA CANDIDATURA DEL PARTIT RADICAL.

SOTA DEL NOM DEL SENYOR ANTONI MONTANER HI POSA: "ABOGADO, EX-GOVERNADOR CIVIL".

SOTA DEL NOM DEL SENYOR JOSE MATHEU NO HI POSA QUE FOU GOVERNADOR CIVIL.

PER QUÈ?

PERQUE EL SENYOR MATHEU, EX-DIPUTAT DE LA LLIGA, FOU GOVERNADOR DE LA MONARQUIA.

CRONIQUE

Londres, la crisi i el llibre

Vertaderament el Londres dels nostres dies, és un lloc en el qual abunden els contrastos i fins les contradiccions, i qui jutges del seu estat actual per les observacions que pogués practicar, no hi ha dubte que arribaria a conclusions completament equivocades.

Per exemple, es cosa sabuda de sobtes que els restaurants del West End estan sempre plens a sobrecreixir i que a molts dels més elegants es corrent veure que els clients hagin d'esperar llargues estones en espera de seients; els teatres i cinemes fan excelents negocis, gairebé podria dir-se que com mai els han fet, fins el punt que són moltes les persones que no havien somniat mai en la seva vida pagar per anar a un cinema més de tres xelins sis penics, i avui, en canvi, formen cues per adquirir localitats a vuit xelins sis penics, pel qual preu no veuran més que una pel·lícula i com a màxim dues, baldament un d'ells de poca importància i més que altra cosa, destinat a allargar el programa.

Els grans centres de boza es veuen igualment molt concorreguts, malgrat que els preus són bastant cars, i la recent Exposició del Motor ha tingut un èxit econòmic que sobrepassa a totes les esperances que s'havien concebut.

En canvi — i ara ve la part trista —, malgrat que els preus de venda han estat molt reduïts i a les tendes hi ha veritables ocasions en tota classe de gèneres i productes, es fan molt pocs negocis; els grans magatzems estan buits cam mai ho havien estat, i són nombroses les cases que en pocs feines poden sostenir-se en aquests temps veritablement dolents i durs.

Per exemple, en el negoci del llibre, que tantes bones temporades ha conegut, ara es sofreix com en els altres negocis de venda de productes de tota classe. No sembla sinó que la gent que en altres ocasions economitzava permaneixent a casa, entregada a la lectura de llibres, escoltant la ràdio o el gramòfon, es dedica en l'actualitat a concórrer als teatres, cinemes, restaurants, etc., i en canvi realitza les seves economies abstenint-se de comprar llibres i de fer ús d'altres comoditats pròpies de la llar. Però en breu veurem millor caracteritzada aquesta aparent paradoxa, perquè dintre de poc van a començar les compres de Nadal i és possible que aleshores s'aguditzin les contradiccions exposades o bé, i això seria preferible, que millori la situació general del comerç i en particular la dels llibres, així que la noblesa de la seva merca-

deria hauria de posar-los a resguard d'aquestes alternatives depriments i perjudicials.

Però sempre hi ha un pitjor. Recentment ens ha visitat un editor nord-americà i al veure com es venien els llibres a Londres ha manifestat una viva sorpresa, puix que, naturalment, ha comparat amb la marxa del mateix negoci al seu país. Ha dit que allí, fora dels llibres dels autors que tenen un prestigi ferm i de gran venda, i que llibrers no tenen més remei que comprar per atendre a les comandes de la seva clientela, aquests darrers s'abstenen de fer cap adquisició, puix que tenen la seguretat que no vendrien un sol exemplar.

I si passem al teatre veurem que mentre als grans locals londinencs semblen patir de la situació general, en canvi els teatres dels que podríem dir-ne ravalans fan excelents negocis.

¿Què es pot deduir d'aquestes notes contradictòries? ¿Com s'explica que la gent estalvi en el que podríem dir necessitats de primer ordre per a gastar endebades? ¿Com s'explica que la gent es gastí en una sola sessió de cinema la mateixa suma que li permetria adquirir un bon llibre o un objecte que necessita a casa seva i que li donarien una satisfacció, un goig o una comoditat perllongats?

Tal volta slament existeix la raó de la sense-raó. Es dir, que en els temps difícils, com durant les guerres, es canvien totes les coses i les insignificants passen a ésser principals. És la mateixa raó que obliga a un home que solament poseix cinc xelins a dedicar-los a la beguda en lloc de procurar-se una o dues menjades amb aquesta mateixa quantitat. Però el que el busca és oblidar i no alimentar-se. És possible que el poble londinenc busqui la distracció fora de casa seva, per a no pensar en les moltes amargors de la vida en temps de crisi.

Noves eleccions possibles, aviat

Podria ocórrer en les eleccions del dia 20 que a alguna circumscripció cap de les candidatures de minories assolís el vint per cent necessari per a arribar al quòrum que manca per a ésser elegit.

Lavors es tindrien de celebrar altres eleccions, igual que succeí en les de diputats a Corts. Això plantejaria un problema de tàctica política a les agrupacions dominants.

Les candidatures que es presenten són molt nombroses i no sols és possible sinó probable que això ocorri.

DELS FETS DELS ESTUDIANTS DE MADRID

El que ens ha dit el diputat de l'Esquerra senyor Sbert sobre la dimissió de Jiménez Asúa, el problema de l'ensenyança i el moviment universitari

Creiem interessant de desxifrar allò que hi ha al fons del mar avalotat universitari (protestes dels estudiants, vagues universitàries, dimissió del senyor Jiménez de Asúa, quant al càrrec que ocupava en el Consell Nacional de Cultura).

Hem trobat casualment el senyor Jiménez de Asúa i l'hem interrogat.

—Sobre això —eHudeix— res no puc dir-vos.

—Hom diu que la causa de la vostra dimissió és l'haver estat concedida una subvenció a l'agrupació dels estudiants catòlics.

—Home, per tan poc motiu... En fi, el ministre ha donat ja la versió. Ens atindrem a ella. I perdoneu que no sigui més explícit.

Tot seguit hem trobat el senyor Antoni Maria Sbert. Com sigui que Sbert és una personalitat ben destacada entre els elements universitaris, ens sembla interessant la seva opinió.

Efectivament, Sbert ens diu que precisament ell s'encarregà de fer present al ministre el disgust amb què s'havia vist la concessió indicada a una associació confessional.

El ministre ens digué —afegeix— que desconeixia el cas per tal com era un acord del Consell superior de cultura en el qual ell no havia tingut cap part i que, naturalment, anava a adquirir antecedents per obrar en conseqüència. Però no es basa en això la dimissió del senyor Jiménez de Asúa, la qual considero bastant fonamentada. Si jo hagués tingut ara un càrrec oficial, com no el tinc per la meua modestia, també hauria dimitit.

—¿Aleshores, les causes d'aquest descontent entre la joventut universitària?

—¿Abans de contestar-vos a aquesta pregunta, una aclaració: Jo no pretenc interpretar el pensament dels estudiants. Són les organitzacions F.U.E. i U.F.E.H., les diverses federacions regionals, les que són competents per fer-ho. Però, certament, la joventut universitària no sols són els estudiants d'avui; són tots aquells que donaren caràcter al moviment universitari.

El moviment universitari no sols no ha acabat, sinó que està en la seva primera fase. Significa formes noves que reformes de procediments i mecanismes vells. Vull dir, desig de fer una gran República d'allò que era aquella Espanya monàrquica que cal enderrocar des dels seus fonaments emprant la cultura com a eina.

—Hi havia obstacles tradicionals —segueix dient Sbert— i contra ells hem laborat per la República. Ara la República és tan ferma que la cosa que li convé és un esperó. Perquè el nostre moviment sigui fecond, caldrà que inspiri aquells que manipulen els mitjans de difusió de la cultura, o, en un

altre cas, apoderar-se d'aquests; inspirar-los per a donar-los un esperit revolucionari, en oposició a l'esperit reformista, que va adobant, amb pegots, els estrips i descosits de la vella cassaca que la monarquia tenia al seu servei. Aquí hi ha la discrepància actual: enyorar allò que mai no ha estat, però que hom imaginà que fóra. No es tracta de comptar una per una les reformes de la República en matèria de cultura. Es tracta d'oposar a

Pel manifestat, podem comprendre que no ha arribat la Revolució al fons dels sistemes de la instrucció pública ni en l'administratiu. Quant a la part docent, excepte la reforma de les Facultats de Filosofia i Lletres, encertada, transformadora, no s'ha fet res ni es farà mentre no s'obrin les portes del Ministeri a mètodes més radicals.

Per altra part, certs organismes oficials vénen fent una política "liberal", de "conllevancia", que ha arribat a ésser antiliberal perquè ajuda o sosté posicions de gent antiliberal per la seva doctrina. No pot oblidar-se que el liberalisme és pecat per a les dretes confessionals i tradicionals i creuen que la República ha d'evitar-los el treball d'acceptar e que vingui dels qui hem col·laborat en la Revolució per a anular-les, després d'haver-les patit en persecució aferrissada.

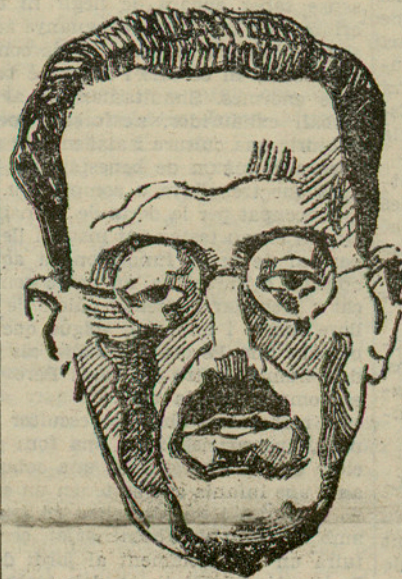
—¿Quines repercussions creieu que pot tenir aquest descontentament?

—Molt saludables. Quan hi ha recititud en la intenció i unitat en els fins, les qüestions de ritme o procediments es resolen sempre sense dificultat. Tot això representa un contingut que comportarà una crítica estimulants en la qual la joventut universitària ha de jugar-hi un gran paper encara. Heus ací les conclusions del Congrés de la U. F. E. H., intances quant al noranta-nou per cent; en preparació alguna. La F. U. E. és cada dia —que se'n convenci el Govern— més forta pel seu esperit renovador. Segueix essent la bandera de la renovació de la República pels seus fonaments, per la joventut. Aquests dies s'han creuat manifestos entre dissidències en la F. U. H. A., símptomes de vida, de renaixença; es prepara la sortida de la revista que anima el grup —germà— de la F. U. E., i va a emprendre una activa política d'intercanvi amb Hispanoamèrica, possibilitada pels pròxims pressupostos de la República.

Davant d'aquest formós moviment renovador hi ha els mateixos mètodes: els escalafons, els carcamals, tot l'antic intacte, mentre Espanya, la República, la Instrucció, tenint-los en abundància, es troben sense homes veritablement capacitats. I és hora de superar-nos tots per a no renunciar al nostre ritme juvenol i amb ell seguir enarborant el nostre lema: "Endavant, sempre endavant!"

—¿Creieu vós que aquests recents aldarulls responen a aquests fons d'agitació?

—S'ha aprofitat la hipersensibilitat per a anar contra la guerra. Inoportunament, naturalment, però sense que estigui per demés que, ja traspasada la frontera pel nostre il·lustre hoste, afirmem que ara i sempre anirem contra la guerra, predicarem contra la guerra i ens negarem a què se'ns porti a la guerra.

SBERT

un criteri un altre criteri quant a les maneres.

—¿Quina és la vostra opinió, doncs, respecte a les reformes que portà a cap la República?

—Essencial en matèria de primera ensenyança és l'emprèstit de 4.000 milions per a escoles noves, hàbil i irrefutable concepció, formidable esforç que Espanya realitzarà insensiblement. Això, però, és fa sense altres motllos que els antics, sense altres normes que les de Callejo, encara que l'esperit d'una i altra obra en pro de les escoles sigui evidentment contraposat. Essencial en matèria d'ensenyament professional i tècnic, el pas de totes les Escoles a Instrucció Pública, que el Congrés de la U. F. E. H. promogué i que ja vaig proposar fa temps. Però aquestes escoles i tot l'ensenyament tècnic segueixen sense coordinació, com a compartiments estantissos. I ¿com no ha d'ésser així, si fins en cada Facultat Universitària i encara entre Facultats de la mateixa Universitat subsisteixen els mateixos vedats tancats, absurdament infeudats a un tipus vell, a una concepció caduca de la Universitat i de la seva organització?

GUARDIES D'ASSALT A TARRAGONA

I també importants reforços de la guàrdia civil

A petició del governador civil han estat destinats a prestar servei a la província de Tarragona una companyia de guardies d'assalt, vint-i-cinc dels quals es troben ja destacats a Reus i els restants romandran a aquesta ciutat per a traslladar-se al lloc de la província on siguin necessaris els seus serveis.

També han estat destinats a aquesta província cinquanta parelles de la guàrdia civil.

ALTRE INTENT DE CONSPIRACIO MONARQUICA?

Un diari de Madrid ha donat un crit d'alarma dient que es preparava per a data propera un altre intent monàrquic.

El rumor es fa insistent i arriba a tenir aspectes que li donen importància.

La cosa no és d'estranyar. Hi ha encara molts monàrquics enrolats en els llocs de governació de la República. Hi ha molts estaments en els quals els monàrquics poden no ja manifestar-se sinó fer propaganda perquè es troben en un medi propici.

L'avis ha estat donat, com ja s'havia donat la darrera vegada. Ara cal que el qui ha de vetllar, vetlli. I que tombi la taula d'un cop!

El navegant solitari...

S'establirà definitivament a la Polinèsia

Rabat. — Alain Gerbault, qui a bord del seu Fire Crest sortí de Gibraltar fa alguns dies, es troba a l'altura de Casablanca i navega en direcció a Safi. Va, com sempre, sol en el seu veler i es proposa realitzar el viatge a la Polinèsia per tal d'establir allí definitivament, segons ha manifestat, la seva residència fins a la mort.

El fort temporal d'aquests dies a l'estret ha fet que hom temés per la seva sort; afortunadament, però, continua el seu viatge amb regularitat.

EL CAS DEL DR. ALBIÑANA

No té paludisme ni cosa que s'hi assembli

Diu un diari madrileny:

"Acerca del telegrama enviado al Gobierno por el alcalde de Martillan-arán, exponiendo el precario estado de salud del doctor Albiñana, recibimos noticias por las que podemos afirmar que el maquiavélico habitante de Las Hurdes no padece paludismo ni fiebre de Malta, sino que se debe el resentimiento de su salud a enfermedades antiguas y ya crónicas, que nada tienen que ver con las alegadas por el alcalde.

Lo que ha ocurrido es que, como las autoridades han intervenido para que el famoso doctor deje de recibir apoyo económico de cifras elevadas, regalos y otras prebendas de sus catecúmenos monárquicantes, se llevó tal disgusto que ello le produjo una alteración nerviosa, a la que se ha dado un alcance francamente ridículo.

Y a vor ahora con qué nueva argucia sale el exhibicionista reaccionario."